

Bijlage 2: Ideeën voor activiteiten/impuls op de korte termijn (tot de zomer 2021)

Onderstaand een eerste overzicht van mogelijke initiatieven die op de korte termijn verkend danwel ingezet kunnen worden. We hebben deze ideeën ondergebracht in een aantal rubrieken.

Besturen

- Vergoed de locaties die scholen huren om op korte termijn hun fysieke ruimte te vergroten (congrescentra, hotels e.d).
- Zoek actief de samenwerking met besturen/instellingen die mogelijk nog extra capaciteit over hebben of docenten die hun uren willen uitbreiden, allereerst bij de vo-besturen in de regio maar bijvoorbeeld ook bij het VAVO of het mbo. Kijk ook of je vormen van huiswerkbegeleiding binnen de school kunt halen.
- Faciliteer en ondersteun besturen voor het organiseren van kennisuitwisseling in de regio (met andere besturen en/of partners in de regio).
- Ondersteun besturen bij het anticiperen op mogelijke toekomstige schoolsluitingen door professionals uit andere sectoren (logistiek).

Scholen

- Open de school ook op zaterdagochtend en in de vakanties en betaal leraren daar extra voor.
- Zet in op buddysystemen (leerlingen uit een lager leerjaar worden begeleid door leerlingen uit een hoger leerjaar e.d.).
- Maak direct gebruik van het vrijgekomen geld (37 miljoen) voor extra ondersteuning aan examenleerlingen (zie besluit 12-02), bijvoorbeeld door inzet Studenten voor scholieren.
- Zet in op een stevige financiële ondersteuning voor het opzetten en uitvoeren van brede heterogene (brug)klassen (vmbo/havo/vwo - eerste, tweede en mogelijk derde klas) in de komende jaren. Scholen kunnen beroep doen op subsidie waarbij financiering aangevraagd kan worden voor bijvoorbeeld het bijscholen van leraren op het gebied van lesgeven aan heterogene brugklassen en het ontwikkelen van lesmateriaal, maar ook op het gebied van betrekken van ouders (hoe krijg je hen *on board*?). Koppelen aan wegwerken van achterstanden, kansrijk adviseren en ouderbetrokkenheid.
- Klas 1 en 2: vooral categorale scholen of scholen die een bepaalde onderwijssoort niet in huis hebben moeten samenwerken met andere scholen om leerlingen uiteindelijk op de juiste plek te krijgen nu en de komende jaren. Nu is dit vaak moeilijk: maak bijvoorbeeld binnen de gemeente/SWV iemand hier extra verantwoordelijk voor, die dit stroomlijnt en regelt (is nu voor scholen vaak een grote taak die veel tijd en energie vraagt).
- Geef scholen financiële ruimte om meer op coaching in te zetten en equippeer docenten in leerdoelgerichte coaching (scholing). Een coachstructuur om de lesstructuur heen helpt om vertragingen in kaart te brengen (analyse) en leerdoelgericht te kijken naar de beste en efficiëntste oplossing voor de leerling. Dit vergt:
 - menskracht, die alleen in te zetten is als per school de ruimte voor formatie wordt vergroot.
 - scholing voor zittend personeel op het gebied van coachvaardigheden.
 - goede borging in een systeem (het bestaand LVS?) dat inzichtelijk is voor leerling, ouders, coach en vakdocenten.
- Creëer financiële duidelijkheid en communiceer hier helder over voordat de scholen aan de slag gaan met de formatie voor het komende schooljaar (maart/april) zodat zij in kunnen zetten op extra leraren, begeleiding van zij-instromers en ander personeel.

- Kijk buiten de gebaande paden naar extra personeel voor lessen of individuele begeleiding van leerlingen: zoals Trainees in Onderwijs, Studenten helpen scholieren, initiatief van Windesheim.
- Maak gebruik van groep 8 docenten voor leeroverdrachten die leerlingen meenemen vanuit groep 8: <https://www.ad.nl/dordrecht/dordtse-middelbare-school-laat-basisschoolleraar-invliegen-om-leerachterstand-weg-te-werken-bij-brugklassers~aa7d417c/>
- Zet breed in op LOB en profiel/sectorkeuzes en betrek en faciliteer hierbij inzet van partijen buiten de school om zo druk op school te verminderen (denk hierbij aan VvSL).
- Betrek menskracht uit instellingen of het bedrijfsleven actief bij het onderwijs. Vmbo-leerlingen missen door de uitval van lessen de opbouw van routine en vaardigheden, zowel voor de avo- als de beroepsgerichte vakken. Voor hen zou het goed zijn om zijn om in kleine groepen op korte termijn weer lessen te kunnen volgen. Om dit in kleine groepen te kunnen organiseren, is extra menskracht op de scholen noodzakelijk. Dit zouden voor sommige vakken ook beroepsbeoefenaren uit instellingen of bedrijfsleven kunnen zijn.
- Scholen zullen voor de tweedejaars op korte termijn aan de slag willen / moeten met de oriëntatie op de profielkeuze. Ondersteun en stimuleer scholen om daarbij de samenwerking met het regionale mbo en het bedrijfsleven te zoeken.
- Informeer schoolleiders over de mogelijkheden die doorlopende leerroutes vmbo-mbo bieden voor spreiding van examens (t/m lrj1 mbo). Faciliteer ondersteuning in de vorm van procesbegeleiding voor vmbo- en mbo scholen die hiervoor op korte en langere termijn met elkaar willen samenwerken.
- Benut en verbreed de ondersteuningsstructuur van Sterk Techniekonderwijs om samenwerking vmbo-mbo/bedrijfsleven in alle regio's voor alle sectoren te stimuleren en te realiseren.

Schoolleiders

- Ondersteun schoolleiders met proceskennis rond implementatie van zo'n NP in de school (draagvlak, betrekken van alle partijen (ouders, leerlingen, medewerkers, externe partners etc), ...).
- Ondersteun schoolleiders met coaches/sparringpartners. Dat kan commercieel, via (een uitbreiding van) Voortgezet Leren, maar ook door schoolleiders in de regio aan elkaar te koppelen (moet wel *lean and mean* ivm de werkdruk).

Leraren

- Maak gebruik van bijna afgestudeerde studenten (pedagogiek, psychologie e.d.) om leerlingen persoonlijk te begeleiden.
- Geef leraren – ook leraren die nog in opleiding zijn - de kans om te kiezen (een deel van) hun vakantie te gebruiken om leerlingen te helpen, en zorg dat zij hier extra voor worden betaald (overwerk). Maak een pool van leraren in bv een stad/regio die dit willen doen en kijk of je een organisatie op kunt zetten buiten de school die een rooster maakt en leerlingen/docenten aan elkaar koppelt. Lesgeven in kleine groepen helpt aantoonbaar in het verbeteren van leerresultaten.
- Investeer in een goed en toegankelijk trainingsprogramma voor examenleerlingen, zowel online als fysiek (Studenten helpen scholieren en docenten die dit willen).
- Sluit aan bij bestaande initiatieven als onderwijsloket, regionale aanpak personeelstekorten, noodplannen van de G4. Denk ook aan het regionaal opzetten van een pool voor begeleiding

van startende leraren – met aandacht voor wat het NP vraagt (hiervoor zijn al enkele voorbeelden met bedrijfsleven + scholen in regio West).

- Geef extra ondersteuning aan leraren bij diagnostisering van leerlingen (is er een achterstand en zo ja, hoe groot) – zowel met een tool, als extra mensen (vanuit zorgteam?), financieel (inkoop diagnostische toetsen e.d.).
- Benut de mogelijkheden en opgedane ervaringen met blended learning (mix fysiek en online les) om achterstanden/vertragingen weg te werken; idem voor aanschaf specifieke remediërende softwarepakketten (uitgevers kunnen hierbij een rol spelen).

Leerlingen

- Geef de leerlingenraad of leerlingengeleding een 'cheque' of inspraak om ideeën van en voor leerlingen die hen door de lockdown helpen te realiseren
- Betrek leerlingen bij de vraag wat hij/zij wil en denkt nodig te hebben.
- Koppel leerlingen aan elkaar (buddy-systeem), denk ook aan een vrijwilligersnetwerk met ondersteunende buddy's, vergelijkbaar met het maatjes-project vorig jaar. Kan misschien via het bedrijfsleven (<https://www.youngcapital.nl/vacatures/976344-vrijwilligerswerk-als-trainer-leraar-of-coach>).
- Organiseer de ontmoeting tussen leerlingen (digitaal of fysiek). Een online escaperoom, sport, buurtinitiatief. SAMEN dingen doen en energie krijgen van met elkaar iets leuks doen. Hoofd uit de lesstof.
- Zorg dat er voor leerlingen voldoende tijd overblijft om te sporten/muziekles/toneel etc, omdat dat nu ook (deels) weg is gevallen en noodzakelijk is voor alle zaken die we ook belangrijk vinden. En juist als dat straks weer mag moet dit onderdeel zijn van hun “werkweek”. Misschien nu ook die initiatieven meer de school in halen: eind van de dagen op scholen muziekles/sport/toneel etc. laten organiseren door clubs van buiten school (dus zonder extra inspanning van leraren/SL etc), denk bijvoorbeeld aan SWV en gemeenten die kunnen helpen bij het organiseren en regelen van zaken die buiten schooltijd gaan plaatsvinden.
- Praktijkvakken van leerlingen op het vmbo kunnen mogelijk deels gerealiseerd worden binnen bedrijven en instellingen waar nog plek is voor extra “handen” die dit organiseren en begeleiden. Zo speel je binnen de school tijd vrij voor andere begeleiding van leerlingen. Geldt ook voor stages ihkv LOB bv in havo/vwo.
- We zien nu veel bureaus (al dan niet commercieel) die een gat in de markt zien op gebied van bijspijkeren kennis/huiswerkbegeleiding etc. Laten we ook kijken naar bureaus die dit doen op gebied van welzijn/coaching etc.
- Leerlingen hebben een jaar geen schoolreisjes of werkweken etc. kunnen doen: bekijk hoe we dit onder de huidige omstandigheden toch weer verantwoord kunnen organiseren, nu wellicht alleen nog in eigen land/gebied. Neem leerlingen niet alleen de school weer in, maar ook de school weer uit. Hierin kunnen gemeenten ook een rol spelen.

Ouders

- Faciliteer en stimuleer effectieve vormen van thuisbetrokkenheid.

Sectorondersteuning

- Investeer in de huidige ondersteuningsstructuur, bijvoorbeeld door uitbreiding van het Programma Voortgezet Leren, Steunpunt Passend Onderwijs, Gezonde school etc.

Praktijkverhalen

[Fysiek lesgeven én 1,5 meter afstand handhaven: zo pakt Het Hogeland College dat aan \(voortgezetleren.nl\)](#)

[Samen is sterk - verzameling initiatieven voor extra ondersteuning aan leerlingen](#)

[Hotel doet dienst als school voor eindexamenleerlingen: 'Al vroeg veel reuring' - Omroep West](#)

[Fysiek en online onderwijs: een krachtige combinatie voor vmbo 't Venster \(voortgezetleren.nl\)](#)

[Focus op welbevinden van leerlingen, dan gaat het leren beter \(voortgezetleren.nl\)](#)

[Gemeente Winterswijk helpt leerlingen van GKC bij leerachterstanden \(achterhoeknieuwsinterswijk.nl\)](#)